

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1921

III. ÉVFOLYAM, 3. SZÁM.

SZERDA, JANUÁR 5

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 50—K Félévre . . . 220—K
Negyedévre 110—K Egész évre 440—K

EGYES SZÁM ÁRA 2 KORONA.
Kapható az összes dohánytözsdekben és az utcai árusítóknál

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Intézkedés történt az osztrák élelmiszerszállítás beszüntetésére.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 4. A kormány álláspontját az entente föllépésével szemben illetékes helyen a következőkben ismertették:

— Az a fölfogás, mintha Nyugatmagyarország kiürítése küszöbön volna, nagyon túlzott, már csak azért is, mert az entente jegyzékét meg sem kaptuk s így annak tartalmáról világos képünk nincsen. Kétségtelen, hogy ilyen jegyzéket kapunk. Az ilyen jegyzék minden szavának nagy hordereje van s ezért csak ha a jegyzéket megkaptuk és minden kifejezését ismerjük, tudjuk majd annak tartalmát és célját is. Valószínű, hogy a jegyzék nem az átadás sürgeti, hanem az átadási módot tárgyalja. A békeszerződés tudvalevően végrehajthatóvá csak akkor válik, ha azt még három nagyhatalom is ratifikálja s az erre vonatkozó jegyzőkönyvek kicseréltek. Eddig pedig még egyik nagyhatalom sem ratifikálta a békeszerződést. Még a jegyzőkönyvek kicserélése után is hat hónap áll a békeszerződés értelmében a kikötött feltételek végrehajtása céljából rendelkezésre. Bőségesen áll tehát idő a rendelkezésre s reméljük, hogy az osztrák kormány felismeri saját országának érdekeit s megtalálja a módját annak, hogy a magyar kormánnyal közvetlenül tárgyaljon. Természetes, hogy me-rev elzárkózás esetén nem térne el az ország olyan kormány intézkedést, amely az osztrák kormánnyal való kapcsolat fentartását célozná.

Az osztrák eltávolodás természetesen befolyásolja Ausztriának Magyarország részéről történt élelmiszerellátását s már is történtek intézkedések az élelmiszerszállítás beszüntetésére.

A tőzsde.

Budapest, jan. 4.

A valuta-piac a zárlat a következő volt: Napoleon 1760—1810, angol font 2175—2225, leva 5-95—6-10, dollár 595—610, francia frank 35 00—36-25, márka 8-15—8-35, lira 20-10—20-50, Romanow-rubel 280—305, lei 7-10—7-30, sokol 6-70—6-90, korona dinár 14-20—14-60, frankdinár 14-20—14-60, lengyel márka 0-84—0-88, svájci frank 89-00—92-00, osztrák korona 0-88—0-92.

A zürichi deviza-piac. A zürichi deviza-piacon a jan. 4-iki zárlat a következő volt: Berlin 8-90, Newyork 6-55¹/₂, Hollandia 206¹/₄, London 23-33, Páris 88-10, Milano 22-05, Prága 7-10. Budapest 1-10, Bukarest —, Varsó —, Wien 1-42¹/₂, osztrák bélyegzett 1—, Zágráb 4-10.

Összehívják a nemzetgyűlést.

Budapest, január 4. A külpolitikában történt nagyjelentőségű események arra készítették az agrár demokrata képviselőket, hogy a szünetelő nemzetgyűlést haladéktalanul egybehívják. *Gömölcs* Gyula tegnap este egy ívet körözött a kormányzóparti klubban, hogy az összehíváshoz szükséges negyven aláírást összegyűjtse. *Meskö* Zoltán, a párt alelnöke ma felkeresi *Teleky* Pál miniszterelnököt, hogy vele a nemzetgyűlés egybehívása felől

tanácskozzék. Amennyiben a miniszterelnök nem egyezne bele az összehívásba, az esetben az agrár demokraták folytatni fogják az aláírások gyűjtését, hogy ezen az uton hívassák egybe a nemzetgyűlést. A Ház első ülése valószínűleg szombaton lesz és első-sorban Nyugat-Magyarország kérdése kerülne szóba. Illetékes helyről közlik, hogy a nemzetgyűlés egybehívása ügyében a végleges döntés a mai minisztertanácson lesz.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

Dr. gróf Tisza István debreczeni segélyalapítványa.

A Kossuth-utcai templomban 1920 november 14-én este tartott kegyeletes Tisza-emlékkönyv perselypénzből 2800 (kettő-ezernyolcszáz) koronából kálvinista templomegyesületünk a fentebbi címen segélyalapítványt létesített, amely a kamatok felelő részével minden január és július elsején örök időközön át gyarapodni fog. A pénzt (2800 koronát) *Sass Béláné* urnő, mint az egyesület elnöke, november 15-én az Alföldi Takarékpénztárnál évenkénti, szabályszerű (50 százalékos), örök gyarapodás módjára mellett, külön betéti könyvön takaréka helyezésén, a könyvet átszolgáltatta *Vásári Kata* egyesületi pénztárnoknak. Magyar nemzetünk halhatatlan nagy vértanúja éppen Debreczen falai között töltötte boldog ifjúságának legszebb éveit. Hadd hirdesse tehát közöttünk ez a kisdéd alapítvány is, — még pedig a távolodó idővel egyre hatalmasabban, — az ő dicső nevét, Debreczen iránt mindenkoron táplált meleg ragaszkodását s — a mi elvéülhetlen igaz kegyeletünket magyar hazánk s a magyar protestantizmus leghívebb és legnagyobb fia iránt!! Adakozzunk reá!! A kegyes adományokat *Sass Béláné* elnök (Péterfia-u. 33. szám) köszönettel fogadja s azonnal hozzácsatolja az alapítvány érinthetetlen tőkéjéhez.

Adomány a Kálvin-házra.

Dömsödy Ferenc és neje Csánány Ede elhunyt alkalmából koszorúmegváltás címén kétszáz koronát küldött az Egyetértés szerkesztőségéhez a Kálvin-ház javára, amely összeget rendelkezési helyére juttatjuk.

A Debreczeni Kálvinisták Templomegyesületéből. Dr.

Debreczenben állítják ki az utleveleket.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Január első napjától a belügyminiszter rendelete értelmében Debreczenből nem küldik fel a belügyminiszteriumba a külföldi utlevelért folyamodók kérvényeit, hanem az utleveleket maga a rendőrség állítja ki. A rendőrség épületében külön utlevélosztályt állítottak fel. Mindjárt az első napokon nagyon sokan fordultak a rendőrséghez utlevél kiállítására végett. Eddig legelőbb Csehszlovákiába kértek utlevelet. Az eljárás rendkívül egyszerű, néhány nap alatt a folyamodók kérvénye el van intézve, ha a kellő okmányokat mellékelik.

A békési főispán öngyilkossági kísérletet követett el.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Szeged, január 4. A lapok közölték, hogy *Egan* Imrét, Békésvármegye főispánját újév napján véletlen baleset érte, vadászfegyvere elsült és könnyű sebesülést okozott. A baleset kapcsán különféle hírek terjedtek el és azt is mondták, hogy rálöttek *Egan* Imrere. Most nyert megállapítást, hogy a sebesülés nem baleset következménye, hanem *Egan* Imre főispán öngyilkossági kísérletet követett el. Bizonyos okát öngyilkossági kísérletének nem tudják, de föltűnt, hogy a főispán egy idő óta igen elkeseredett hangulatban volt.

A Tisza-gyilkosság ügye.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 4. A királyi ügyészség e héten, valószínűleg szerdán vagy csütörtökön dönt abban a kérdésben, hogy ad-e be vádiratot *Fiedrich* István ellen, vagy sem.

Kolozsvári piaci árak. Közzöljük összehasonlítás végett az alábbi cikkek árait: tojás darabja 1-25—1-50 lei, tyuk (élő) 30—35 lei, csirke 15—20 lei, borsó kg.-ja 4 lei, lencse 5 lei, paszuj vékaja (20 liter) 40 lei. Kemény búkkfa 1 köbméter 135 lei, petróleum literje 3 lei, buza vékánként (20 liter) 100 lei, tengeri 40—50 lei. Egy lei most 7-10—7-30 korona.

Az oláhok a halottakat is megadóztatják.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Aradról jelentik: A város oláh vezetősége négyszázmillió leire szaporította a deficitet és most kétségbeesve kapkod ujjabb jövedelmi forrásokért. Megadóztatja a magyarok sírját.

Minden halottért száz lei adót kell fizetni, a koporsóért 20—100 leit, fakesztért 10, kö- és márványkeresztért 50—100 leit, márványoszlopért pedig 1000 leit. A rendeletnek visszaható ereje van.

Amely sirért nem fizetik meg az adót, azt az oláhok egyszerűen elpusztítják. — Az oláhok Franciaország legkedvesebb pártfogoltjai.

Löv Imánuel ügye.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 4. *Löv Imánuel* dr., szegedi főrabbi ellen folyó bűnügyben a szegedi törvényszék vizsgálóbírója több budapesti lakos kihallgatását rendelte el. Ki fogják hallgatni *Huszár* Károlyt, *Milóty* Istvánt, *Eckhardt* Tibor miniszteri tanácsost és másokat.

Kérjetez szeretet-jelvényt a vásárlások alkalmával. Minden szeretet-bélyeggel a kiülődzött menekültek könnycseppelt száritjátok föl!

A kurzusos keresztység.

Kiss Ferenc, debreczeni egyetemi tanár, a tiszántúli ref. egyházkerület főjegyzője, nemzetgyűlési képviselő egy nagyszabású, nagy figyelmet keltett beszédet tartott a nemzetgyűlésen. Bemutatjuk itt azt a rendkívül érdekes részét, amelyben a kurzusos keresztységet megvilágítja:

„Már maga a név is megdöbbentő: keresztény kurzus. Hát profanálták valaha mindazt, ami Krisztus vallásában keresztény ember előtt szent, féltett és a sziv mélyére zárt magnum misterium, mint ahogy azt ezzel a leganyagiasabb gondolkozású, legkereszténytelenebb világnézeti tüzetli körből szegyenünkre kölcsönvevett „kurzus” jelszóval tesszik. Hát a keresztény élet legszentebb értékeinek megjelölésére éppen a más oldalról állandóan támadott börzei életből kellett kölcsönvenni a legközönségesebb műsöt? És t. Nemzetgyűlés, a terminus még így sem igaz, mert ma nem annyira keresztény kurzus van, mint sokkal inkább kurzusos keresztység; nem annyira meggyőződéses kereszténynek vannak, mint inkább kurzuslovagok, úgy, hogy valósággal mint keresztény ember e keresztény világban, keresztény kötelességemnek tartom a keresztység érdekében felszólalni. Mert vajjon hogyan áll a kérdés a jelszótlen keresztység és a kurzusos keresztység lényegét illetően?”

A jelszótlen keresztység konfesszorai himnusokat énekelve mentek máglyára vadállatok közé meghalni, a kurzusos keresztység a keresztységből akar megélni és míg amazoknak ajka elhalva is Jézus nevét susogta, addig ezeknek ajka haszon, befolyás, hatalom, befolyás után rikoltoz. A jelszótlen keresztység az egész világ ellen a keresztrel ment harcba és fegyvere az örök, a diadalmas ige volt; a kurzusos keresztényen könyökkel dolgozik és fegyvere a hitegetés, az ámitás, a hipokrizis.

A jelszótlen keresztység a keresztység nagy ideáit akarja érvényesíteni az életben; a kurzusos keresztényen az önmaga érvényesítésére tör és az ideál neki csak gradus jelszó és misztifikáció.

A jelszótlen keresztység a nép felsegítését akarja, mint igazi népbárát; a kurzusos lovag a nép által önmagát segített felfelé és míg amaz a szó nemes értelmében *demokrata*, addig emez a szó közönséges értelmében *demagóg*. A jelszótlen keresztység az osztálykülönbségeket temetgeti befelé és egyenlősít az istenfűság nagy testvérségével; a kurzusos keresztényen a ma, sajnos, mindennél meglevő és elégtelenségben nyilatkozó hangulatot használván fei, a társadalmi rétegek közti különbségeket kiélezi és osztálygyűlölséget kelt. A jelszótlen keresztység az ország konszolidálására, a belső béke, a belső nyugalom, az állami és társadalmi rend megépítésére törekszik és ebből a célból önmaga fegyelmzett, eszköze a meggyőzés, a kibékítés, a kiegyenlítés, a belső pacifikáció, a kurzusos keresztényen ezzel szemben a mi rend tegnap nagynehezen megépült, azt ma

Románia mozgósít a bolsevikiek ellen.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Páris, január 4. A bukaresti kormány tekintettel arra a komoly helyzetre, hogy a bolsevikiek a határon nagy csapatokat vontak össze, behívta az 1913—14. és 15. évi korosztályokat. A vasutakat militarizálták.

Szegedről jelentik, hogy Erdélyben és Romániában megszigorították a sajtó cenzurát. Beszarábia felől vészes hírek jönnek.

felborítja, ami seb ma begyógyult, azt holnap felszakítja, fegyelmet nem ismer és személyes vonatkozású botrányokba fulasztja a köz nagy érdekeit.

A jelszótlen keresztység lemond, áldoz, enged és megbocsát. Az a jelszava, amit az Úr mondott: Jobb adni másnak, mint venni és boocsáss meg nem hétszer, hanem hetvenhétszer; a kurzusos keresztényen mindig kapni akar, rosszabb a börze mestereinél, mert ott a jelszó: én adok, én veszek, de a kurzuslovag mindig csak elvesz és úgy gyűlöli, ahogy csak az tud gyűlölni, aki tizenöt hónapja keresztényen. A jelszótlen keresztvényen előtt a kereszt szent jelvény, amelyről az Üdyözítő drága vére permetez alá... A kurzusos keresztvényenél a kereszt:

a másiknál létra, amelyen kapaszkodik,

Valóságos blasphemia, amit ma sokan kedvtelésből, önzésből, vagy gyűlölségből a keresztységgel üznek.

E földön: minden matéria és idea változik, átalakul és elenyészik; realitás és pozitívum csak egy van: a Jézus mint Krisztus.

◆ SZINHÁZ ◆

Szerdán már ötödször megy zsufozt ház mellett bérletszünetben a Cigányszerelem.

Csütörtökön délután 3 óra-
kor mérsékelt helyárrakkal Az a huncut kéményseprő bohózat kerül színre. Szereplők: Szigeti, Egyed, Nádosy, Rác Ada. Este pedig bérletszünetben Kardoss Gézával Ocskay brigadéros megy.

Pénteken tisztviselő-est a Csokonai színházban. Műsoron lesz: Baccarat.

Három a — primadonna. Ha a vidéki ujságokat nézzük, azt látjuk, hogy a vidéki színházgatók nagyon irigykedve nézik Kardoss Gézát. Nem más ennek az oka, minthogy a debreczeni Csokonai színháznak most már három primadonnája is van: Bodán Margit, akoloratur-énekesnő, Buday Ilonka, a koloratur-szubrette és Rác Ada, a táncos-szubrette. A legtöbb vidéki színház egygyel is megelégedne ezek közül a primadonnák közül, olyan nagy a hiány a

A román lapok a cenzura következtében csak határvillongásokról és hadüzenet nélküli orosz támadásokról írnak. Tény azonban, hogy az orosz csapatok megszállták Besszarábia több határszéli városát. A román mozgósítást fokozatosan hajtják végre. A csapat, löszer és utánpótló vonatok gyors továbbítása érdekében három hétre mindennemű forgalmat beszüntettek.

jó primadonnákban. Kardoss Gézát ezért nem kell sajnálni: kollegáinak ezt az irigységét még kibírja...

A kolozsvári Magyar Színház új diszleteket kapott. A berlini „Uher” cégtől a magyar színház nagymennyiségű diszletanyagot, technikai felszerelést, ruhákat és gépeket vásárolt, amelyek három hónapi odisszea után végre megérkeztek Kolozsvárra. A 14 vaggont kitevő szállítmány a Magyar Színház előadásainak külső nivóját bizonyára igen nagy mértékben fogja emelni.

Öregasszony nem vén asszony. Ez a címe a Vigszínház legújabb énekes vígjátékának, amelycsütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap kerül színre Szász Ilona és Szemere Gyula főszereplésével.

A csütörtök esti vigszínház opera estély műsora. Verdi: „Troubadur” Azucena áriája. Beethoven: Bitten, Die Ehre Gottes aus der Natur. — Brahms: Au ein Veilchen, Ninnelied. Strauss: Allerseelen, Zueignung. Kardos I.: Die Brunnen: schale, Az erdőnek madara van. Csak azért. (Irredenta dal.) Bizet, Carmen, Habanera.

Deesy Alfréd filmje: Kamille (egy az egyel) dráma 5 felvonásban a főszerepben Hollay Kamilla és Kornay Richard ma utoljára az Apollóban. Előadások 5 és 7-
kor.

Golkonda, amerikai film, indiai kaland 6 felvonásban, Rudyard Kipling világhírű regénye után a főszerepben W. Carlslake ma utoljára az Urániában. Előadások 5 és 7-
kor.

Max Linder a világhírű francia komikus főszereplésével a Kis Kávéház című 6 felvonásos párisi vígjátékot mutatja be holnap az Apollo, ezt a vígjátékot az a hír előzi meg, hogy filmen ilyen még nem volt. Előadások 5 és 7 órakor. Jegyelővétel.

Fényüzési adót fizetők figyelmébe.

A munkatorlódás elkerülése céljából a december hóban beszedett fényüzési adónak az állampénztárba leendő beszállítására nézve a debreczeni m. kir. állampénztár a következő hatánapokat állapította meg: 5-én G., H., J. 7-én I., K. 8-án L., M., N. 10-én O., P., R. 11-én S., T. 12-én U., V., Z. betűkkel kezdődő nevek fizethetik be a fényüzési adót.

Az elmaradottak 12—14-én, azonban elmaradásukat igazolni tartoznak.

Felhívtnak az adózók, hogy a hatánapokhoz saját érdekükben szigorúan alkalmazkodjanak, mert egy rendbontó az egész sorrendet megzavarja és azon célt, hogy a hosszas várakozásokat meggátoljuk lehetetlenné teszi.

Goga és Ady.

Karácsonyi számunkban egy kolozsvári távirat nyomán megírtuk, hogy Goga Oktáv román kultuszminiszter s egyúttal a román-ság legnagyobb élő költője, kibérelte Ady Endre csucsa rezidenciáját s elhatározta, hogy a kastély parkjában szobrot állít Ady Endrének.

E hiradásunkra Ady Lajos tank. főigazgatótól az alábbi reflexiót kaptuk:

Ady Endrének kastélya se Csucsan, se másutt nem volt. Csucsan feleségének — ez idő szerint Marffy Ödönnek — van villája és kertje. Ha igaz a hir, ezt a villát és kertet béreltette ki Goga Oktáv.

Hogy a szobor-állításból mi az igaz, nem tudom ellenőrizni. Annyit tudok, hogy Goga Oktáv — ki, mint a legnagyobb élő román költő, legjobb és jeles Petőfi-fordító, a Petőfi-Társaságnak is tagja lett — a háboru előtt baráti viszonyt tartott fenn több magyar íróval, köztük Ady Endrével is. Egyetlen személyes találkozásnak (melyen, többek között, Móricz Zsigmond és Babits Mihály is jelen volt) magam is tanuja voltam. Jól emlékezem pl. arra is, amikor Ady és Móricz sarokba szorították Gogát azzal az egyenes és kiterést nem engedő kérdéssel:

„Ha a magyar nemzet a nemzetiségi törvényt végrehajtáná s a románság a közigazgatás, igazságszolgáltatás terén, valamint kulturális tekintetben bizonyos tágabb jogokat fog megnyerni, nem fog-e ez újabb tápot adni egy még erősebb román irredentizmusnak?” Az egyenes kérdésre Goga azt felelte: „Ez teljesen kizárt dolog. Ellenkezőleg: a nemzetiségi törvény végrehajtása minden irredentizmus alól kirántja a gyékényt...”

Tudok arról is, hogy Goga Oktáv a mult év augusztusában, mikor a román hadsereg bevonult Budapestre, az Ady Endre sírjára koszorút helyezett el. Erről a koszorúról emlékezett meg Janovits Jenő dr., a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója, aki, midőn Goga miniszter egy rendeletével eltörölte Erdélyben a magyar színészetet, nyílt levelet intézett hozzá a „Keleti Újság” c. kolozsvári lapban. A levelet így végezte be Janovits: „Ha pedig Excellenciád a sérelmes rendeletet vissza nem vonja, akkor a Kerepesi-uti temetőben, az Ady Endre sírján, az odahe-lyezett koszorúnak minden levele, virága lehullik s csak az acél-
drótok maradnak meg belőle: szimbólumaiként a béklyónak, melybe Excellenciád rendelete az az erdélyi magyar kulturát verte.”

A nyílt levél megjelenése után 48 órára Goga Oktáv miniszter visszavonta rendeletét s azóta a magyar színészet — szűkös viszonyok között ugyan — de zavartalanul működik Erdélyben...

Dollárt

és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesznek

Simon György

Debreczen, Kossuth-utca 11.

HIREK

Kutyahus a cseh vendéglőben.

Nagyszombatról jelentik: Az iteni vasuti vendéglőbe egy csehet telepítettek, aki a volt miniszter rokona. A cseh vendéglős *potom áron* nagy adag gulyást és pörköltet adott vendégeinek. A minap munkabérkülönbözések miatt összevesztett szakácsnéjával és pincéereivel, akik erre gazdájukat feljelentették, hogy *kutyahussal táplálja vendégeit*. A cseh rendőrség kénytelen-kelletlen megindította a nyomozást. Ennek során a rendőrség a vendéglő pincéiben *tizenhat kutyát talált*, amelyek éppen hizlalás alatt állottak.

Kedden megint nem érkezett szén. Kedden megint nem érkezett Debreczen világi-tási vállalata részére szén s így megint kétségessé vált a világitás. A közgyűlés által tervezett küldöttség e hét végén megy föl Budapestre, hogy ott az illetékes tényezőknél Debreczen szénellátása ügyében eljárjon.

Debreczen januári cukorkutalása. A közlelmezési miniszter értesítette Debreczen város közlelmezési ügyosztályát, hogy január havára 425 méter-mázsa cukrot utalt ki Debreczen részére. Ez azonban nem meríti ki a kontingenst, mert ha a cukorkutalás s gyártás fokozódik, ezt a mennyiséget is emelni lehet.

Gyorsírókhoz. Többek szives sürgetésére kérem azokat az önálló foglalkozással bíró gyorsíró műtársakat, akik a gyorsírást gyakorlatilag is használják, hogy f. hó 8-án szombaton délután fél 6 órakor a közlelmezési ügyosztály hivatalos helyiségében (Piac-utca 9. szám I. emelet) a debreczeni gyorsíró élet fellendítésének megbeszélése végett megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1921. január 4. Dr. Erdős Károly, a Főisk. Gyorsíró Egylet felügyelő tanára.

Dr. Ador Dániel ügyvéd iró-dáját a kollégiumból Egyház-tér 5. szám alá helyezte át, ahol délelőtt 8-tól 2 óráig, azontul pedig a lakásán, Simonyi-ut 6. szám alatt bármilyen ügyben rendelkezésre áll a jogkereső közönségnek. Kölcsönöket olcsó kamatozás mellett a növegyleti pénztárból folyósítat s a növegylet Baross-utca 28. számú házának eladása felől nála nyerhető felvilágosítás.

Hordót lopott a vasuti raktárból. Kiss Ernő detektív tegnap este szemtanuja volt egyik Bercsényi-utcai koresmában, amint Benő Mihály napszámos egy 150 literes hordót árusított. Igazolásra szólította Benőt, kiről kiderült, hogy a hordót a vasuti raktárból lopta, hol mint napszámos volt alkalmazva. Megindult ellene az eljárás.

A Bácskalak Köre ma, szerdán délután hat órakor a Törő-féle vendéglőben (Csapó-u. 14. sz.) tartja összejövetelét. A vezetőség.

Kollin Jenő fogtechnikai működését Piac-utca 16. sz. alatt, (Alföldi Takarékpénztár-palota) laboratóriumban megkezdte.

A keleti marhavész által fenyegetett terü- letről husz marha került Debreczenbe.

Mikor a károst is megbüntetik.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Vasárnap a Hatvan-utca 47. szám alá, hol ugynevezett marhaszállás van, egy Gogán Mózes nevű hajcsár 20 marhát hajtott be. Azt mondta, hogy eladásra hozta be a marhákat és kettőt mindjárt el is adott, egyet Rác József Gát-utca 13. szám alatti lakosnak, a másikat Szilágyi Gábor Bezerédy-utca 36. sz. alatti gazdálkodónak darabonként 8000 koronáért passzus nélkül.

Detektívek jártak arra és előtük gyanusnak tünt fel az egész marhavász és főleg az iránt érdeklődtek, hogy nem-e a határról hozták a marhákat, mert a keleti marhavászra való tekintettel szigorúan tilos a határon átlépni mindenféle felhajtás.

A hajcsárt előállították a rendőrségen. Nyomozás indult meg, melynek során kiderült, hogy a husz darab marha Grosz Jenő nyirábrányi földbérő tulajdona, kitől a hajcsár elsikkasztotta. — Grosz megbizta Gogánt, hogy az állatokat Nyirábrányból Berettyó-szentmártonba hajtsa egy adott címre. Goga a megbizás helyett Debreczenbe hajtotta a marhákat azzal a szándékkal, hogy itt

mind eladja és az árával megszökik.

Rác József és Szilágyi Gábor gazdálkodók, mikor megtudták, hogy lopott jószágot vettek, rögtön önként visszaadták azokat. Megjelent a debreczeni rendőrségen Grosz Jenő is, ki vissza akarta vitetni marháit, azonban az eset kapcsán még előbb állategészségügyi kihágás címén eljárás indul ellene és valószínű, hogy a marhákat lebunkózzák. Nyirábrány ugyanis, honnan a marhák valók, belesik abba a területbe, melyet Románia felől a keleti marhavész erősen fenyeget, honnan a földmivelésügyi miniszter rendelete értelmében az ország belsejébe nem szabad állatokat hozni. Bár Debreczenben Gogán, a hajcsár hajtotta, Grosz Ignác mégis vétett a rendelet ellen, mert hisz saját bevallása szerint Berettyószentmártonba akarta vitetni az állatokat.

A rendelet igen szigorúan bünteti az ilyen kihágást, három hónapig terjedő fogházbüntetést szab ki a rendelet ellen vétőknek. Grosz ellen a debreczeni járásbírószágon indult meg az eljárás.

Népszámláló biztosok figyelmébe. Tekintettel a pótlap hiányra, kérem a népszámláló biztosokat, hogy felesleges pótlapjaikat vagy revizorai által, vagy személyesen a közlelmezési ügyosztályhoz (Piac-utca 9. sz.) azonnal adják be. Végrehajtó bizottság.

Elhunyt iparos. Mélyen szomorodott szívvel, Isten akaratában megnyugodva tudatjuk szerettét gyermekünk, testvérünk, unokaöcsénk, unokatestvérünk s jó rokonunk Ifj. Nagy József férfit, szabó ifju életének 32-ik évében hosszas szenvedés után folyó január hó 3-án d. e. fél 12 órakor történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részzeit folyó január hó 5-én, szerdán d. u. 2 órakor fogjuk a városi közpórház halottas terméből a református egyház szertartása szerint tartandó ima után a Hatvan-utcai temetőben nyugalomra helyezni. Debreczen, 1921. január 3. Áldás és béke poraira. Bánatos szülei Nagy József nejelev Pelei Piroskával. Szerető testvérei Nagy Antal és Szakács József. Nagybátyai, nagynénjei s a kiterjedt rokonság nevében is. A temetést „Dankó” temetkezési vállalat rendezi.

Ellopták az árusító bódéját. Fulöp József kefekötő árusító bódéját éjszakára a Dégenfeld-tér 3. számú ház kapuja alá szokta vinni. A bódét az elmúlt éjjel ismeretlen tettes ellopta. A tolvajt keresik.

A fakompetencia ügye.

Tudvalevő, hogy a város folyton igéri a lakosságnak a kompetencia fát s már 1921. évet irunk, még az 1919. évi fát se kapták meg a háztulajdonosok. A debreczeni Gazdasági Egyesület most átiratban fordult a városi tanácshoz, hogy a fakompetenciát minden feltétel nélkül azonnal adja ki. A fa ára ősi szokás szerint a kitermelési költségnél több ne legyen. Engedje meg végül a tanács, hogy a fát amelyik háztulajdonos haza akarja hozni, hadd hozassa haza, ne kelljen neki tavaszig várni. Reméljük, hogy a tanács teljesíteni fogja a Gazdasági Egyesület kérelmét, melyet nemcsak a gazdák, hanem az összes háztulajdonosok részére kértek.

Cserhádi: Növénytermelés megjelent. Kapható Antalffy József gazdasági könyvkereskedésében. Szent Anna-utca.

Debreczen—Hajdumegyei Diákszövetség értesíti tagjait, hogy részükre f. hó 7-én délelőtt 11 órai, Budapestre induló vonat-hoz külön kocsit biztosított.

Férfi öltönyöket és női palatokat mérték után készít Sztepanov, Hatvan-u. 11. sz. Egy tanuló fizetéssel felvétetik.

Nehezen megy a népszámlálás a külsőségen. A külsőségen a népszámlálás nehezen halad előre, mert a rossz időjárás, a folytonos esőzések és a nagy sár akadályozza a közlekedést és a számláló-biztosok nem tudnak eljárni hivatalukban.

Most jelent meg Dr. Baitazár Dező: A próballatások idejéből című emlékirata. A könnyen gördülő nyelven megírt vaskos kötet vezető helyen áll azok között a munkák között, amelyek a forradalom és oláh megszállás idejére rávilágítanak. A könyv ára 120.—korona és a szokásos felár. Kapható a kiadó „Mellusz” könyvkereskedésben és minden könyvkereskedésben.

Orvosi hír. Dr. Brief Gyula fogorvosi rendelését Piac-utca 16. sz. alatt (Alföldi Takarékpénztár-palota) megkezdte.

A cigányok hurcolják a járványos betegségeket. A népjóléti miniszter értesítette Debreczen város polgármesterét, hogy a tapasztalatok szerint a vándorcigányok hurcolják magukkal a járványos betegségeket s ezért főlhívja a hatóságokat, hogy az ilyen kóborcigányokat ellenőrizzék s a szükséges intézkedéseket tegyék meg.

Pribil Gyulánál, Csapó-utca 28. sz. alatt mindennemű használt ingóságok legolcsóbban beszerezhetők, u. m.: butorfélek, gyermekbocsik stb. — Veszek mindennemű butorféleket és egyéb ingóságokat.

Rendőri hírek. Wolff János János tábornok feljelentést tett cselédje, Egri Ilona ellen, ki tőle nagyobb mennyiségű fehérneműt elloptott. A leány a lopást beismerte, az általa elloptott holmik egyrésze megkerült. — Szabó József városi adótiszt barna kabátját ismeretlen tettes a „Kék macska” elnevezésű vendéglőből ellopta.

Margit-fürdő állandóan nyitva.

Rendkívüli cukorjegyek kiadása.

Értesítetik a lakosságot, hogy betegek részére orvosi bizonyítvány alapján rendkívüli cukorjegyek adatk ki a Csapó-utca 15. szám alatti lisztirodában, a mely jegyre Kontsek Géza kereskedésében fél kilogramm cukor vásárolható. Az orvosi bizonyítványnak tartalmaznia kell a beteg nevét, lakását, a betegség megnevezését és a cukor használásának szükségességét. Orvosi bizonyítvány nélkül rendkívüli cukorjegy nem adatik ki.

Közlelmezési ügyosztály.

Javul a hadikölcsönök értéke

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, január 4. A német közgazdasági körök kedvezően ítélik meg a pénzügyi konszolidáció munkáját. A bankok nagyobb tételű megbízásokat kaptak Németországból Magyar hadikölcsönök vásárlására. A hadikölcsön címletekben nap-nap után élénkül a kereslet és a hadikölcsön árfolyama 52—54 korona körül mozog.

OLCSÓBB

készítményt sokat kínálnak a vevőközönségnek egyes üzletekben, de jobbat s hatásában biztosabbat senki sem nyújthat, mint a valódi

DIANA-SÓSBORSZESZ,
mely 50%-os kiváló minőségben
MINDENÜTT KAPHATÓ.

1 kis üveg ára 22.— korona
1 közép „ „ 60.— „
1 nagy „ „ 120.— „

Gyártja: a Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

DOLLÁRT

és mindenféle idegen pénzt
:: legdrágábban vásárol ::
RANKAI bankirodája
Debreczen, Kenyérpiac. (Dégenfeld-tér 6. szám.)
Telefon 209.

Kalapgyár
SZÉLLÉKŐS

Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan és pontosan készíttetnek.
Piac-utca 63. szám.

Az amnesztia hatása Bécsben.

— Az Egyetértés tudósítójától. —
Bécs, január 4. Az amnesztia rendelet megjelenése óta a bécsi magyar követségen igen sok emigráns jelent meg és kérdést intéztek, hogy az amnesztia rendelet vonatkozik-e rájuk is? Valamennyi ügyben jegyzőkönyvet vesznek fel, melyet a budapesti kegyelmi tanács elé terjesztenek és ennek döntése után fogják közölni, hogy az emigránsok közül ki térhet vissza Magyarországra és ki ellen tartják fenn a vádat.

KÖZGAZDASÁG

Debreczen nem kapja meg a cseh fát.

— Az Egyetértés tudósítójától. —
Megírta az Egyetértés, hogy a Jerus-céggel Debreczen kötést csinált 1250 vagon cseh tűzifa leszállítására, amelyet a város Sátoraljujhelyen kapott volna meg s ezzel szemben 140 vagon tengeri vásárlására és kiszállítására szóló engedélyt engedett át Jeruséknak, akik az üzlet garantálására 2 millió korona biztosítékot tettek le.
A Jerus-cég le is szállította a fát és az el is jutott a magyar határig, de itt föltartóztatták a fát azzal, hogy Debreczen várost csak 400 vagon illeti meg jutalék nélkül, míg a többi csak dézsma ellenében engedik át. Ez természetesen olyan veszteséggel járna a Jerus-cégre, hogy így a fát nem bocsátotta át a határon.
Debreczen városa most azelőtt az alternatíva előtt áll, hogy vagy nem kapja meg a fát, ami azzal a szomorú következménnyel járna, hogy fölborul az egész faellátási terv, mert erre a cseh fára volt alapítva a faellátás, vagy pedig peres utra tér, letartóztatja Jerus 2 millióját és ebből igyekszik részben fedezni a szükségletet. A tanács különben a kormánytól is igyekszik a kérdést kedvezően elintézni.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara érdekeltsége figyelmébe ajánlja, hogy a Magyar-Olasz Kereskedelmi Kamara most állítja össze az olasz gazdasági körök használatára azoknak a magyar cégeknek jegyzékét, melyek az Olaszországgal való közvetlen vagy transitó forgalomban akár mint exportképesek, akár mint bevételre szoruló, számitásba jöhetnek. Azok a magyar fővárosi és vidéki cégek, melyek ebbe a jegyzékbe való felvételüket óhajtják s még nem tagjai a Magyar-Olasz Kereskedelmi Kamarának, jelentkezzenek írásban vagy szóbelileg a Kamara igazgatóságánál (IV., Kecskeméti-u. 10. Telefon 301.)

Sertés piac. A hétfői sertésvásáron a következő árak voltak: Kővér felhajtás kevés volt, ezzel szemben a kereslet élénkebb s így az árak emelkedtek, kővér prima 118—122 kor. kilonként, középsúlyban 106—117 koronát ért el. A sovány sertés iránt nagy volt a kereslet s az árak 130 koronát értek el.

A debreczeni kereskedelmi és iparkamara. ezúton hozza érdekeltsége tudomására, hogy Bécsben az ottani kereskedelmi miniszterium és a bécsi kamara védnöksége alatt 1921. január 31-től február 7-ig „divathet” rendeznek az ottani divatszakra legújabb kreációiból a kereskedelmi és iparkamara épületében (Wien, I. Stubenring 8.) Az érdeklődőknek készséggel ad bővebb felvilágosítást a bécsi kamara.

Törösvár várát az oláh királynénak ajándékozták.

Szép Erdélyünk egyik leggyönyörűbb fekvésű vára, mely romjaiban is oly pompás turisztikai látványosság, — reméljük ideiglenesen — gazdát cserélt a napokban. E várát még II. Endre királyunk alapította 1211-ben s a német lovagrendnek adományozta, mely lovagrendet a tatárok elleni védekezés céljából telepített házámba. II. Rákóczi György fejedelem 1650-ben Brassó városának ajándékozta, azóta a város tulajdona volt e vár. A város a mindenkori magyar királynak ajánlotta fel s így a vár, mint királyi tulajdon szerepelt.
Most a város oláh vezetősége Mosoiu tábornok kezdeményezésére Mária oláh királynénak ajánlotta fel, aki annál nagyobb örömmel fogadta el a várat, mert Törösvár egyúttal Mosoiu tábornok születési helve is.

IPAROSOK ÜGYEI

Uj iparendedelyek. A városi tanács a következő uj iparendedelyeket adta ki a következő díjak kiszabása mellett: Drág Lajos asztalosipar 500 korona, Löbl H. ecetgyáros pintéripar 1000 korona, Bugor József hentes 1000 korona, Fazekas István timár 2000 korona, Szemratovics József ügynökség 1000 korona, Balló Rezső festék, olaj, kence, főzelékárusítás 4000 korona, Görös Lajos üveg, porcellán és lámpaárkereskedés 1000 korona, Mezőgazdasági és Vegyipari Rt. vegyi termékek, borkő, borkősav, hamuszir, mütrágya előállítás és kereskedés 2000 korona, Nagy Sándor asztalos 500 korona, ifj. Dobay László lakatos 500 korona, özv. Csiba Miklósné szatócipar 300 korona, Ludmann Lajos kovacsipar 300 K, Siket-némák intézete női szabóipar 100 K, Szilágyi János fakitermelő és árusítóipar 1000 korona, Czifra Antal fuvarosipar 100 korona, Liebermann Géza és József nyomdávalalatt 2000 korona, Dávid Mártonné parókakereskedő kic-sinyben és nagyban 1000 korona, özv. Lucáldy Jánosné fényképészipar 500 korona, Papp Zsigmond cipészipar 500 korona, özv. Biró Lajosné kávémérésipar 500 korona, Papp László vendég-lősipar 300 korona, Jakobovits Sándor cipész 500 korona, Nagy Lajos szabóipar 200 korona, Bakoss István vas-kereskedő 2000 korona, ifj. Botos András bádigos, vízműszerelőipar 300 korona, Endródi Ferenc lakatos 400 korona, Cziczó Kálmán cipészipar 500 korona, Tulipánt László taligásipar 100 korona, Nagy István férfitiszabóipar 100 korona, Horváth András és társai sertés hizlalás 6000 korona, Gulyás István és neje gyermekfehérnemű és ruhakészítés 100 korona, Bojti Ferenc szatócipar 300 korona, Harangozó Lajos köszörűszipar 100 korona, Papp Lajos asztalosipar 300 korona, Balla Gerő dr. asztalosipar 100 korona, Böszörményi László bank-bizományos és ingatlanforgalmi iroda iroda 4000 korona, özv. Rubin Farkasné kész női és gyermekruha, férfi uridivat-kereskedés 1000 korona, Borsi Károly ingatlan- és házasságközvetítő iroda 2000 korona, Tóth József bazáráru, háztartás és piperekereskedés 200 korona, Kovács Kálmán szatócipar 200 korona, Oláh István szalás takarmány-kereskedés 500 korona, Rosenfeld Ignác zsidóháztartási cikkek kereskedése 5000 korona, Aczel Miklós fogtechnikus 2000 korona, Sztrelko Ferenc hordókészítő és fagegmunkáló ipar 300 korona.
A hajdumegyei keresztény-szocialista kéményseprőmunkások értekezlete. A hajdumegyei keresztény-szocialista kéményseprőmunkások vasárnap Bagoly Károly vezetésével értekezletet tartottak, amelyen nehéz anyagi helyzetükkel foglalkoztak. Rámutattak arra, hogy benyújtott memorandumok ezideig még végleges elintéztést nem nyert s miután fizetésük csak ez alapon remélhető, kivánatosnkn tartják, hogy ezt a memorandumot az illetékes fórumoknál előbb letárgyalják. A kéményseprőmunkások remélik, hogy tarthatatlan anyagi helyzetük megértésre és méltánylásra fog találni. E végből különben újabb beadvánnyal fordulnak a városi tanácshoz.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög 15 korona, minden további szó 1 K 50 Hll. Vasárnap 10 szög 20 kor., minden további szó 2 kor. Vastagabb betűkből szedett szavak kétszeresen lesznek felszámítva. Vidéki hirdetések díj postabélyegeken is beküldhető. Hirdetéseket mindenkor déli 12 óráig kérjük feladni. Telefon szám: 4.

Ajánlat

Rózsavölgyi és Bárd karácsonyi albuma, valamint egyéb zenemű-uj-donságok nagy választékban kaphatók a Méliusz könyv- és zenemű-kereskedésben. 5006
Csuz és köszvény ellen legjobb a híres Király balzsam. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárában, színház mellett. 38
Tyukszemvágni levélhívásra házakhoz bármikor elmegyek. Sóvágó Antal, Petőfi-tér 7. 46

Magános

uri nőnél butorozott szobát sürgősen keres fiatal nő. Cim leadandó kiadóhivatalban. 29
Tarka egy éves koca hétfőn a vásárból eltűnt. Szemtanuk szerint egy 15 év körüli fiu hajította el. A nyomravezető 500 korona jutalomban részesül Si-monyi-ut 6. sz. alatt. 39
Kitűnően bevezetett szarvasmarha, ló és sertés kereskedési iparomhoz pénzes társat keresek, befektetett tőkét biztosítok. Cim a kiadóhivatalban. 43

Jobb családból

köztisztviselőt fel vesz harisnyagyárba és tanuló-t főtéri üzletébe, Benyáts Emil Debreczen, Tisza-palota. 5002
Aranyért, brilliánsért, ezüstért minden hirdetőnél magasabb árat fizetek Schiffmann ékszerész, Piac-utca 67. szám. Frohner-szálloda.

Üvegeket

konyakost, félliterest, literest fehér és barna színben magas árban vásárol Szilágyi József szeszkereskedés, Csapó-utca 7. 48

Apróra vágott

száraz tuskófa megrendelhető Apaffi-utca 32.

Kereslet

Tanulókat keresünk mielőbbi belépésre. Fűszerkereskedelmi Részvénytársaság, Piac-u. 41. sz. 5033
Aranyat, mindenféle ezüstöt, brilliánsot, gyöngyöt vesz Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. em. 4850
Bejáró takarítóné felvétetik Piac-utca 16, II. em. ajtó 1. sz. 41

Ó-bort és új-bort

veszek, hordót adok hozzá. Cim Hatvan-utca 2, vendéglő. 44

Jobb házból

való megbízható kiszolgáló kisasszonyt felvesz fűszerüzletbe Lukács, Salétrom-utca. 45

Bika

szállodába naponként 100 lt. tej szükséges, megbeszélés a konyhában. 47
BOROS HORDÓ! Uj és használt. Zsirus hordók 25—50—100—200 kg. úrtartalmuak, dézsák minden nagyságban, kúvdredk, borvedrek, léhók állandóan raktárou báró Györfly hordógyárban, Nap-utca 4. szám. Telefon: 12—83. ::

Eladás

Péczei Király-telepen 2 üresvillatelek eladó. Cím a kiadóban. 5041

Füldökád

alig használt, erős cinlemezből önmeglejtővel eladó. Rákóczi-utca 33, udvarban. 40

Eladó

uj és használt, butorok, diványok, hencserek állandóan raktáron. — Veszek mindenféle használt butorokat, Grósz, Ótalmom-u. 9. VI. k. 42
Egy uj zongoraszk takaróval vagy anélkül eladó. Cim a kiadóban. 50
Emeletes bérház szőlőskert és istállóval, város központján eladó. — Érkezhetni Széchenyi-u. 19. sz., ügyvédi iroda. 49

Megjelent!

Az 1921-ik évre szóló **DEBRECZENI KÉPES KALENDÁRIUM!** Kapható a „MÉLIUSZ” könyvkereskedésben, valamint minden könyv- és papirkereskedésben.

Gyümölcsiz

prima minőség, kilója kimerve 52 korona **ALMADIA KONZERVGYÁR** Rákóczi-utca 13. szám.

CZITROM

prima 300-as érkezett **Ullmann Salamon** Kereskedelmi R.-T. Placz-utca 69-ik szám. — Vármegyházával szemben.

Eladó ingatlanok.

Bihari-telepen közbe jött családi okok miatt családi ház, uj téglapépület, cseréppel fedve, 1 szoba, konyha, kamara, istálló, van az udvaron egy 6 méteres deszkaépület, külön felkerített baromfi-udvar, 400 négyzetögl felkerített veteményes kerttel. Vétel esetén a vevőnek azonnal át lesz adva. Ára 100,000 korona, a mai viszonyokhoz rendkívül olcsó.
Szeffü-utcan csinos családi ház 2 szoba, konyha, külön cserépes kamara, 288 négyzetögl veteményes kerttel, a Margit-fürdővel átellenben, villamos megállóhoz közvetlen közelben. — Ára 140,000 korona.
A fenti ingatlanok felett kizárólag a **BALOGH LAJOS** ingatlanforgalmi irodája, Mester-utca 9., rendelkezik, ott köthető meg az egyezés, ott tehető le a foglaló is.

NÉVJEGYEKET

leggyorsabban, legizlésebben és legolcsóbban készít a „MÉLIUSZ” könyv- és papirkereskedés. **NAPTÁRAK** nagy választékban kaphatók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **Dr. SZATAI FERENC.** KIADJA: Debreczen sz. kir. város és a Tiszántúli ref. egyházkerület könyvnyomda-vállalata.